

3. OLDAL
MÉHÉSZETI
JÁRMŰVEK
TÁMOGATÁSA

4. OLDAL
CÉLTUDATOS
FEJLESZTÉS

8. OLDAL
FELÉRTÉKELŐDIK
A PRECÍZIÓS
FEJLESZTÉSEK
SZEREPE

Interjú

TOVÁBBRA IS FÓKUSZBAN A KKV- ÉS AZ AGRÁRHITELEZÉS

Meghatározó hazai hitelintézetként az *Erste* stratégiájában már évek óta azt a célt követi, hogy a bank minél nagyobb szerepvállalást érjen el a magyarországi kkv-szektor és az agráragazat finanszírozásában. Az elmúlt évek erőfeszítéseinek köszönhetően az összes területen komoly eredmények születtek, így tehát nőtt az ügyfelek száma, nagyobb lett a kihelyezett hitelvolumen, illetve a pénzügyi intézet hitelpiaci részesedése is nőtt. Miként gondolkodik a bank a kkv-k és az agrárium finanszírozásáról? Milyen üzleti törekvések és lépések érvényesülnek, történnek az élelmiszer-gazdasági ügyfélkör kiszolgálására? Mennyire meghatározó a kedvezményes alapítványi kezességvállalás szerepe? Erről beszélgettünk *Szerdahelyi Róberttel*, az *Erste kkv üzletágának vezetőjével*.

A kkv-szektor finanszírozása milyen szerepet tölt be a banki stratégiai elképzelések megvalósításában? Hogyan ítéli meg a hazai kkv-k, illetve az agrárszektor banki kiszolgálásának lehetőségeit?

A kkv-szektor, azon belül a mezőgazdaság és az élelmiszeripar kiemelt stratégiai célterület az Ersténél. Az elmúlt 6-8 évben üzleti sikereink bázisa is legnagyobb részben ez a két piaci terület volt, és jelenleg is az. Országos kkv-hálózatunk elkötelezettsége, felkészültsége és igen magas teherbíró képessége stratégiánk alapja. Az agráriumban az említett időszakban három és félszeresére nőtt hitelfortfóliánk. Saját agrárszakmai műhelyünk támogatásával, és aktív piaci jelenlétével, ma agrár ügyfeleinknek olyan komplex kiszolgálást tudunk biztosítani, amelyben a hitelezésen túl a taktikai és a stratégiai tanácsadás minden eleme jelen van. Ennek jelentősége, hozzáadott értéke látványosan emelkedik a jelenleg számos kihívással küzdő agráriumban. Felkészültünk az idén várható pályázati dömpingre, ügyfeleink támaszkodnak ránk üzleti elképzeléseik pénzügyi és piaci megalapozásában is.

Az elmúlt egy-kétéves időszak kihívásai hogyan befolyásolták az agráragazat likviditási helyzetét és beruházásait?

Az elmúlt két év nagyon nehéz időszak volt a magyar agráragazat számára, váratlan és nagy horderejű fejleményekkel kellett meg-

SZERDAHELYI RÓBERT

**A NEHÉZSÉGEK ELLENÉRE,
PARTNERSÉGÜNK AZ
AGRÁRSZEKTORRAL TOVÁBBRA
IS KIEMELKEDŐ FONTOSSÁGÚ**

küzdeni. Így az aszálykárral, az orosz-ukrán háború hatásaival, a terményárak hektikus változásával, a magas inflációval, a megemelkedett kamatkörnyezet hatásaival egyaránt. Az elmúlt időszakra is érvényes, hogy a banki stratégia, üzletpolitika formálásánál nem csak egy-egy év történéseit szükséges figyelembe venni, hanem távolatosabban kell mérlegelni. Az idei évet is így azzal indítottuk, hogy átvilágítottuk agrárportfóliónkat az aktuális és várható gazdasági környezet veszélyeinek és lehetőségeinek felmérése érdekében. Ennek során azt láttuk, hogy a nehézségek ellenére, partnerségünk az agrárszektorral továbbra is kiemelkedő fontosságú és számos lehetőséggel rendelkezik, a kedvező irányú tényezők „túlsúlyban” vannak. Noha, érzékeljük, hogy a kiemelkedő 2022-es mérlegek után tavaly számos ügyfélnél csökkent a jövedelmezőség, és - pályázatok híján - a beruházások hét éves növekedési ciklusa is megszakadt. Ezzel együtt, a mezőgazdaságra és az élelmiszer-feldolgozásra továbbra is megkülönböztetett fontosságú üzleti területként tekintünk. A szektor alapjellemezői erősek, nemzetgazdasági jelentősége változatlan, piaci kilátásai pedig kedvezőek.

A banki hitelezési gyakorlat hogyan illeszkedett ehhez, milyen változások történtek?

Ismerjük, értjük, felkészültünk erre a helyzetre. A banki hitelezési gyakorlatban ez nem jelentett változást, továbbra is a portfólióink bővítése van napirenden. Akárcsak a korábbi években, ezután is nagyléptékben kívánjuk növelni vállalati hitelállományunkat. A hitelpiac egészét tekintve, illetve a versenytárs hitelintézetekhez képest is meg akarjuk őrizni markáns piaci részesedésünket. Vállalatfinanszírozási pozícióinkat az előttünk álló években tovább szeretnénk erősíteni, meg kívánjuk tartani eredményeinket, egyúttal üzletpolitikai aktivitásunk eddigi lendületén nem kívánunk változtatni.

Mekkora volt az érdeklődés a kedvezményes hitelkonstrukciók iránt, hogyan segítettek a vállalkozások finanszírozásának megoldásában?

A megelőző években az agrárszektor szereplői hozzászoktak ahhoz, hogy olcsó hitelek vehetnek igénybe, az elmúlt időszakra pedig különösen jellemző volt, hogy a magasabb piaci kamatkörnyezetben elsősorban a kedvezményes hitelkonstrukciókat keresték a vállalkozások. Mondhatjuk, hogy ügyfeleink - bizonyos mértékig - tevékenységüket az elérhető támogatásokhoz és finanszírozási lehetőségekhez igyekeztek igazítani. A magas infláció kedvezőtlen kamatkörnyezettel társult, így a beruházások lassultak, felértékelődött a forgóeszköz finanszírozás és a kamattámogatott termékek biztosítása. Az agrárhitelezésen belül 2023-ban a kedvezményes és a piaci hitelek aránya körülbelül 70, illetve 30 százalékot tett ki, és a likviditást biztosító kisebb hitelösszegű, rövidebb futamidejű, jellemzően támogatott hitelkonstrukciók voltak túlsúlyban. Az agrárvállalkozások hitelhez jutását és életben maradását számos esetben kiemelten megalapozta a tavalyi évtől elérhető, magas állami kamattámogatással biztosított Agrár

Széchenyi Kártya MAX+, amelynek esetében mindösszesen évi 5 százalék a gazdálkodók által ténylegesen fizetendő kamatteher, a felvehető hitelösszeg pedig elérheti akár a 100 millió forintot is.

Hogyan alakulhat a következő években a kkv-, illetve az agrárhitelezési tevékenység? Az uniós pályázati projektek hitelezése milyen lehetőségeket kínál?

Az már adatokkal is alátámasztható, hogy tavaly érdemben nem tudott bővülni az agrár hitelpiac, és ebben az évben sem lehet ettől eltérő tendenciára számítani. Jövőre viszont az idén várhatóan elnyert pályázati források erős lendületet adnak az agrárszektor finanszírozásának. Ehhez életképes üzleti tervekre van szükség, amelynek összeállításában örömmel veszünk részt. Ügyfeleinknél már régóta gyakorlat, hogy fejlesztési ötleteik kialakításába bevonnak minket, hiszen tőlünk nem csak finanszírozást, hanem piaci elemzéseket, előrejelzéseket, stratégiai tanácsokat is kapnak. A jelentős mértékű uniós források hatékony felhasználása hatással lesz az elkövetkező évekre, az agrárium szereplőinek beruházási kedvét egyértelműen megalapozza.

Terveznek-e új hitelezési termékeket és finanszírozási megoldásokat?

Miközben a banki szolgáltatások minőségének javítására, a szolgáltatási kínálat bővítésére, a banki eljárás adminisztrációs terheinek mérséklésére törekszünk, azt célozzuk, hogy finanszírozási megoldásaink eredményesen igazodjanak a sajátos ügyféligényekhez. Folyamatosan fejlesztjük és bővítjük finanszírozási termékeinket. Az idei évben meghatározóak lesznek a beruházási célokhoz elérhető támogatások, ezekhez kapcsolódóan készülünk egy beruházási hitelkonstrukcióval, amelyhez egy nagyon kedvező kamat- és kezességi díjtámogatás vehető majd igénybe.

Hogyan működik a bank és az alapítvány közötti együttműködés? Milyen szerepet játszik az alapítványi kezesség a banki elképzelések megvalósításában?

Határozottan jó és széleskörű az együttműködésünk az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvánnyal (AVHGA). Az AVHGA adott termékek tekintetében általánosan vagy egyedi kérelem alapján nyújt kockázatmegosztást, amellyel sok esetben biztosítja a rugalmasabb ügyfélszolgálat lehetőségét. A kezességvállalásnak sokszor döntő fontossága van a vonzó üzleti elképzeléssel rendelkező, de kevésbé hitelképes gazdasági szereplők bankhitelhez jutásában. Egyrészt, az alapítványi kezességnyújtás lehetővé teszi az elegendő fedezetet felmutatni nem tudó vállalkozások banki hitelezhetőségét, így lényegében kibővíti a finanszírozható vállalkozói kört. Másrészt, segíti a gyakorlati alkalmazását annak a banki hitelbírálati megközelítésnek, amely a fedezeteken túl a vállalkozói üzleti modell egészét, szakmai és piaci megalapozottságot, a vállalati pénzáramlási folyamatok alakulását komplexen tekinti át. Az alapítványi kezesség ezáltal szerves részévé válik a banki üzleti lehetőségek kiaknázásának, a jövőben is érvényes banki piacbővítési stratégia megvalósításának.

Finanszírozás

A VÁLLALKOZÓI VERSENYKÉPESSÉG ERŐSÍTÉSE, AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY 2023. ÉVI TEVÉKENYSÉGE

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) célja, hogy készíztető kezesség nyújtásával támogassa az élelmiszer-gazdaságban és a vidéki területeken működő mikro-, kis- és középvállalkozások hitelhez jutását. Az alapítványi kezesség segítségével 2023-ban is nagy számban jutottak forráshoz a gazdák, így olyan vállalkozások is a bankok hitelezett ügyfelei lehettek, amelyek nem rendelkeztek megfelelő fedezettel, de üzleti koncepcióik életképesek voltak.

Az alapítványi szerepvállalás kiemelkedően fontos a kisebb méretű, főként mikro- és kisvállalkozások esetében. A megelőző évekhez hasonlóan 2023-ban is a kezességi ügyletek mintegy 90 százaléka a mikrovállalkozásokhoz, további hozzávetőlegesen 8 százaléka a kisvállalkozásokhoz kapcsolódott. Együttal a nagyobb - 100 millió forint feletti - ügyleteknél is számottevő kezességi igény mutatkozott.

A megpróbáltatásokkal teli 2023. évben az AVHGA komoly szerepet játszott az agrárium fejlődésében: az év végi körülbelül 1.000 milliárd forintos mezőgazdasági hitelállomány több mint 36 száza-

léka mögött az alapítvány készíztető kezessége áll, a mezőgazdasági egyéni vállalkozások hiteleinek közel 60 százalékát garantálja. A kezességgel biztosított hitelek állománya 2023 végén meghaladta a 595 milliárd forintot, amelyhez közel 21 ezer szerződés kapcsolódott. A tavalyi év során a kezességgel biztosított átlagos hitelösszeg tovább nőtt, megközelítette a 35 millió forintot. A garantált hitelösszeg negyede a beruházásokhoz kapcsolódott.

A támogatott hitelek jelentős mértékben mozgatták a piacot. A legnépszerűbb konstrukció, amelyhez az AVHGA kezessége kapcsolódott, az Agrár Széchenyi Kártya (2023 végétől a többlettámogatást biztosító Agrár Széchenyi Kártya MAX+) konstrukció volt. Ez esetben, noha, az előzetes várakozásokkal ellentétben nagyobb arányban érkeztek be új finanszírozási ügyletek, így is elsősorban a hitelkiváltások voltak túlsúlyban. Kiemelkedő érdeklődéssel fordultak a vállalkozók az ugyancsak előnyös kondíciókat biztosító Agrár Széchenyi Beruházási Hitel MAX+ hiteltermék nyújtotta finanszírozási lehetőség felé is.

Támogatás

MÉHÉSZETI JÁRMŰVEK TÁMOGATÁSA

Magyarországon mintegy 20 ezer méhészt tevékenykedik, akik összesen több mint 1 millió méhcsaláddal rendelkeznek, és évi körülbelül 26 ezer tonna mézet állítanak elő. A méz értékesítése elsősorban hordóban történik (2/3 rész), a méhészek egy része pedig saját maga palackozza ki a mézét (1/3 rész), és közvetlenül a fogyasztónak értékesíti. A hobbi méhészetek kereset kiegészítő másodállásként működnek, üzemméretük általában 20-100 darab méhcsalád között változik. A főállású méhészetek ezzel szemben 150-1.500 méhcsaládot gondoznak. A méhészeti járművekre igénybe vehető mezőgazdasági támogatásról szóló 4/2014. (I. 27.) VM rendelet alapján a 2024. évben is igényelhetnek vissza nem térítendő csekély összegű támogatást azok a méhészek, akik rendelkeznek méhészeti eszközhordozó járművel, illetve mobil méhesházzal. A támogatásra az a méhészt jogosult, akinek monitoring vizsgálata alapján legalább nyolcvan méhcsalád volt a tulajdonában, és a vizsgálat adatait bejelentette az úgynevezett Tenyésztési Információs Rendszerbe. A szóban forgó támogatás az igénylő üzemeltetésében lévő, legfeljebb kettő darab méhészeti eszközhordozó járműre, illetve vándor méhesházra vonatkozhat, továbbá a 2023. évben igazoltan megfizetett kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás, és a tárgyévi gépjárműadó költsége mértékében igényelhető az e-útdíj megfizetését szolgáló OBU fedélzeti rendszer nettó beszerzési ára alapján. Ez utóbbi nem haladhatja meg a 40 ezer forintot. A támogatási kérelmeket a 2024. február

15. és 2024. április 15. közötti időszakban elektronikus úton lehetett benyújtani a Magyar Államkincstárhoz. A hiánytalanul benyújtott dokumentumok alapján 2024 májusában születik majd döntés a támogatási kérelmek részben vagy egészben történt jóváhagyásáról.

Interjú

CÉLTUDATOS FEJLESZTÉS

Magas technikai színvonalon, öntözéssel és nem utolsó sorban nagy szakmai hozzáértéssel gazdálkodik nagycserkeszi birtokán Jánowszky Zoltán agrárvállalkozó. Kizárólag szántóföldi növénytermesztéssel foglalkozik, ami a jelenlegi gazdasági helyzetben sok kérdést vet fel.

Vállalkozásának bemutatására és további elképzeléseinek ismertetésére kértük meg a gazdálkodót.

A Nyíregyházi Egyetemen 2006-ban végeztem mezőgazdasági mérnökként. A tanulmányaim meghatározták a vállalkozásom megkezdését, amin erősített az, hogy édesapám a KITE Zrt.-nél volt szaktanácsadó. A 90-es évek elején indult a gazdálkodásunk, amikor a nagyapám egykori földjeiért kapott kárpótlási jegyeken édesapám Nagycserkeszen földet vásárolt. A három évvel idősebb bátyám kezdte el a gazdálkodást ezeken a földeken, én pedig diplomaszerezés után kapcsolódtam be a vállalkozásba. Azóta mindketten szántóföldi növénytermesztéssel foglalkozunk. Akkor kezdtem a nagyobb értékű beruházásokat szisztematikusan megvalósítani, amikor 2008-ban elnyertem a fiatal gazda pályázatot, amelynek révén újabb és újabb erőgépeket, munkagépeket vásároltam. Építettem két gabonatórolót, és folyamatosan növelni tudtam a termőterületet is. Jelenleg 150 hektáron gazdálkodom saját tulajdonú, illetve bérelt földterületen kukorica, őszi búza, napraforgó és repce vetésforgóban. A zöldborsó termesztését évekkal ezelőtt abbahagytam, pedig 8-9 tonnás termésátlagaim voltak, de az átvételi problémák és az újabb, aprószemű fajták megjelenéséből adódó okok, illetve az egyre növekedő termelési költség miatt megroppant a jövedelmezősége a területeinken. A termőhelyi adottságaink nem a legjobbak, 15-25

aranykoronás földeken gazdálkodunk. A korábban jól jövedelmező konzervgyári zöldborsó-csemegekukorica kettőstermesztés megszűnt, de a csemegekukorica termelése tovább folytatódott. Az utóbbi három évben ezt is szüneteltettem, most tervezem újraindítani.

Mennyire határozza meg a jövedelmezőséget az öntözés? - kérdeztük a gazdától.

Az öntözhető területünk 150 hektárból 90 hektár, amelyet fűrt kútból öntözünk. Kétfajta vízkivételi lehetőségünk van, így vagy dízelüzemű géppel, vagy elektromos berendezéssel hozzuk fel a vizet. A problémát az jelenti, hogy az elektromos áram ára jelentősen megemelkedett, amely erősen megnövelte az öntözés költségét. Minden érv amellett szól, hogy a termés mennyiség és a terméshozadék fokozása minden kultúránál szükségessé teszi az öntözés fejlesztését, viszont a fűrt kútból történő vízkivétel drágulása - nem beszélve az engedélyezési eljárás szinte átláthatatlan bonyolultságáról - sok gazdálkodót elriaszt. Két csévéldobos öntözőberendezéssel rendelkezem, az egyikhez van egy mikro-öntözéshez használható konzol is, amit akár búzában, akár repcében tudok használni, de - amikor még kisebb - a csemegekukoricát is öntözhetem vele. A kisebb párolgási veszteség miatt ezzel sokkal hatékonyabb az öntözés, mint a vízágyúval. Az öntözést említve mindenki a csatornára gondol, valamint a szabályozás és a gazdasági elemzések is azt veszik alapul, pedig ezen az országrészen nem magas szintű a csatornázottság, sokan öntöznek fűrt kutakról, nagyobb költségekkel. A gazdaságomban a termesztés agrotechnikai feltételei adottak, magas technikai színvonalon dolgozunk, így minden kultúrában az országos átlag közel másfélszeresét termeljük meg. A napraforgó termésátlaga hektáronként 3,5-4,5 tonna, a káposztarepcéé 4-5 tonna, a takarmánykukoricáé 11-12 tonna, a búzáé 6-8 tonna, a csemegekukoricáé 18-20 tonna. Ehhez a technológiához magas költség is párosul, ezért érinti a gazdálkodást érzékenyen a felvásárlási árak jelenlegi csökkenése, nem képződik elegendő árbevétel, amit nagyobb beruházásra, illetve fejlesztésre lehetne fordítani.

A technikai színvonalról a következőket mondta

Jánowszky Zoltán:

Mondhatom, nagyon jó gépekkel rendelkezem. Minden gép újszerű, mivel semmilyen szolgáltatást nem végzek, kizárólag ezen a 150 hektáron dolgozom. Nálam így nincs túlhajtott erőgép vagy munkagép. A talajműveléshez, a tápanyag utánpótláshoz, növényvédelemhez és szállításhoz meg vannak a kellő gépek. Betakarító géppel és szárítóval nem rendelkezem, mivel ekkora területen ezek fenntartása és üzemeltetése nem rentábilis. A betakarítást bérkombájnival oldom meg. Mind a betakarítást, mind a szárítást illetően évek óta a közeli Agro-Cserkesz Kft.-vel állok kapcsolatban. Betakarítják, tisztítják és szárítják a terményt, amit utána átszállítok a saját tárolómba. Legutóbbi nagy beruházásom a terménytároló építése volt, két éve pedig egy precíziós pályázatot segítségével tudtam vásárolni egy erőgépet, de egyéb precíziós munkagépek vásárlásához már nem volt elegendő forrásom. Egy

JÁNOWSZKY ZOLTÁN

A FEJLESZTÉSBEN ÉS A BERUHÁZÁSBAN LÁTOM A VÁLLALKOZÁSOM FEJLŐDÉSÉT, ÉS AZ INTENZÍVEBB KULTÚRÁK IRÁNYÁBA IS LÉPEK.

MEGPRÓBÁLOK A JELENLEGI TECHNIKÁVAL A PRECÍZIÓS TERMESZTÉSHEZ HASONLÓ TECHNOLÓGIÁT KIALAKÍTANI.

precíziós vetőgép, műtrágyaszó és egy növényvédő gép vásárlásának látom még létjogosultságát a gazdaságomban. Megpróbálok a jelenlegi technikával a precíziós termesztéshez hasonló technológiát kialakítani. A betakarítást végző kombájnok rendelkeznek hozamtérképpel, így pontos képet kapok arról, hogy a tábla melyik részén, mennyi az átlagtermés. Néhány évente sor kerül talajminta vételezésre, ami alapján követni tudom, hogy melyik makro- vagy mikroelem hiányzik a talajból. Odafigyelek a tápanyagutánpótlásra, és részben istálló trágyázom a területemet, mivel ez jótékony hatással van a talajéletre. Mindez természetesen nem pótolja a precíziós gazdálkodást, aminek egy ekkora gazdaságban is lenne jogosultsága, viszont a precíziós gazdálkodásra való áttérés olyan mértékű beruházást igényel, amely ekkora területen nagyon hosszú idő alatt térülne meg. A jelenlegi jövedelmezőség mellett csak egy újabb pályázat keretében saját erővel, banki hitellel és támogatással együtt lenne lehetőségem arra, hogy beruházzak új precíziós gépekre.

Milyen pénzügyi háttérrel rendelkezik a gazdaság?

A vállalkozást 2008-ban indítottam, azóta az Erste Bank vezeti a számláimat, és folyamatosan segíti a pénzügyi gazdálkodásomat. A számomra kedvező lehetőségeknél megkeresnek, és teljeskörű tájékoztatást adnak. Még szorosabb kapcsolatba kerültem a bankkal, amikor a precíziós pályázat keretében az erőgépet vásároltam. Nem akartam beruházási hitelt felvenni, mert azt csak a beruházásra használhattam volna, ezért javaslatukra inkább az Agrár Széchenyi Kártya mellett döntöttem, mert forgóeszközként is használhatom, vagy beruházásra is fordíthatom. Korábban is vettem fel hiteleket, és ezen esetekben is nagy biztonságot adott, hogy az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességet nyújtott. Különösen nagy jelentőségű volt ez a kezdeti időkből, amikor kvázi fedezetként is szolgált az alapítványi kezesség.

A tervekről a következőket mondta Jánowszky Zoltán

Az elmúlt két év eredménye sajnos csak a szinten tartásra volt elegendő. Én a fejlesztésben és a beruházásban látom a vállalkozásom fejlődését, és az intenzívebb kultúrák irányába is lépek. A növénytermesztésnél idén újra előtérbe kerül a csemegekukorica termesztése, és tervezem a kertészeti kultúra bevezetését is. Növelni fogom a csemegekukorica korábbi termőterületét, öntözéssel megtartom a termésátlagot, a termésbiztonságot. Bízom abban, hogy a terményárak növekedni fognak, illetve az időjárás sem lesz annyira szélsőséges, és visszaáll a növénytermesztés jövedelmezősége. Remélhetőleg így majd tovább fejleszthetem és építhetem a gazdaságomat.

Támogatás

A SZÁNTÓFÖLDI NÖVÉNYTERMESZTŐK FORGÓESZKÖZ-FINANSZÍROZÁSÁNAK MEGOLDÁSA ALAPÍTVÁNYI KEZESSÉGGEL

A hazai mezőgazdaságnak 2023-ban több egyidejűleg kezelendő problémával kellett szembenéznie. Így a 2022. évi tavalyi aszály áthúzódó hatásaival, az energiakrízissel, a mezőgazdasági termelés inputárainak emelkedésével, a piacok és az együttműködési rendszerek átrendeződésével, valamint az orosz-ukrán háború és a kapcsolódó szankciós rendszer következményeivel, amelynek része az ukrán agrártermékek európai piacra kerülése is. A politikai és a háborús feszültségek miatt változóban vannak az export logisztikai feltételei, valamint az úgynevezett zöld követelmények is egyre szigorúbbak.

Különösen kedvezőtlen helyzet alakult ki a szántóföldi növénytermesztésben, főként az 1.000 hektár alatt gazdálkodóknál. A termelőknek ügyelniük kell arra, hogy mikor, mire és mekkora összeget fordítanak. A korábbi évekhez képest romlottak a növénytermesztés gazdálkodási feltételei. Az eladás ugyanis megnehezült, különösen az olcsó ukrán gabona hazai és nemzetközi piaci megjelenésével. Az árak alacsonyabbak lettek, másfelől a korábbi termés egy része a tárolókban maradt, egyidejűleg rontva az előttünk álló aratás betárolási kilátásait. A termeléshez kapcsolódó kiadások pedig nőttek. A gazdálkodás kockázata nagyobb lett, hiszen ezen tényezők

együttesen rontották a mezőgazdasági szektor jövedelmezőségét, így számos gazdálkodó nehéz likviditási pozícióba került. Sok gazdálkodó a felhasznált input anyagok tárolt és felhasznált mennyiségének csökkentésével igyekszik ellensúlyozni a forgóeszköz finanszírozási igény növekedését, amelynek azonban hosszú távon hátrányos hatása lehet a vállalkozásra.

A szántóföldi növénytermesztők finanszírozási igénye tehát nagymértékben megemelkedett, miközben a hitelezési kamatok is magasak. Míg 2022-ben 59 milliárd forint volt az alapítványi kezességgel biztosított növénytermesztési forgóeszköz hitelállomány, addig 2023-ban elérte a 128 milliárd forintot. A pénzügyi bizonytalanság idején még inkább felértékelődik az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalása, hiszen az alapítványi kezesség bevonása jelentős mértékben javítja a gazdálkodók hitelhez jutásának esélyeit. A kedvező díjon igényelhető kezesség bevonása jelentős segítségnek minősül azokban az esetekben is, amikor a vállalkozó eszközei, ingatlanjai már jelzáloggal terheltek. A vállalkozások számára stabilitást jelent továbbá, hogy a kezesség díja a hitel teljes futamideje alatt fix és kiszámítható.

A BORÁSZATOK MEGÚJULÓ TÁMOGATÁSI RENDSZERE

A szőlő- és borágazat jelentős technológiai és tudásigényes ágazat. Az agrárium ezen területén is kiemelkedő szerepe van a folyamatos alkalmazkodásnak, a hatékonyságnak, a versenyképesség növelésének, a piacra lépés és azon való fennmaradás hatásosabb megoldásai alkalmazásának, így például speciális termékek, piaci márkák kialakításának és bevezetésének.

A várhatóan a 2024 tavaszán meghirdetésre kerülő - az előbbi célokat is szolgáló - borászati beruházásokat segítő támogatási felhívás lehetővé teszi majd szőlészeti gépek, technológiai berendezések beszerzését. A támogatási rendszer azonban a korábbiaknál hangsúlyosabb teret nyit az innovációs megoldásokat tartalmazó fejlesztéseknek. Az innovációs célokat preferáló beruházási támogatás

olyan gépek és berendezések beszerzését is segíti, amelyek újfajta borászati vagy boralapú termékek előállításához, illetve a környezet-kímélő csomagolóeszközök alkalmazásához szükségesek.

Alapvető fontosságú a borászati termékek bel- és külpiazi jelenlétének erősítése. Ennek támogatására ugyancsak jelentős összeg áll majd rendelkezésre. A fogyasztói szokások itthoni és nemzetközi átalakulása miatt a promóciós tevékenység, a bormarketing még inkább kulcsszerepet játszik a magyar borok elismertségének kialakításában, illetve megőrzésében. A termelői együttműködés és a tartós beszállítói kapcsolatok kiépítése a borászatok esetében is hozzájárulhat a piaci jelenlét megszilárdításához, a hozzáadott érték növeléséhez.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes díjú kezességvállalása révén támogatja a gazdálkodókat fejlesztéseik megvalósításában, versenyképességük növelésében.

Az AVHGA kezessége segít, ha a vállalkozás:

- pályázni kíván beruházásokhoz kapcsolódó támogatásokra, de az induláshoz szükséges önrészt csak hitelekkel tudja előteremteni
- beruházási hitelt szeretne felvenni
- növelni szeretné a forráshoz jutás esélyét
- meglévő fedezeteit nem kívánja jelzáloggal terhelni
- rövid távú finanszírozás céljából forgóeszköz vagy folyószámlahitel igénylését tervezi
- kedvezőbbé tenné a bankkal való tárgyalási pozícióját, például más fedezet kiváltásával
- kevés fedezetként bevonható vagyonnal, ingószámmal vagy ingatlanral rendelkezik hitelfelvételkor

Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | 1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760 | E-mail: office@avhga.hu | www.avhga.hu

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesszük

Támogatás

AZ AGRÁRBERUHÁZÁSOKAT SEGÍTŐ TÁMOGATÁSI DÖNTÉSEK

A 2024-es év elején több, a Vidékfejlesztési Program (VP) keretében meghirdetett pályázati felhívás esetében született támogatói döntés. Összesen csaknem 300 kérelem került kedvező elbírálásra, az Agrárminisztérium mintegy 14,75 milliárd forint összegű forrást biztosított a vállalkozások számára. A most támogatásban részesült beruházások az öntözésfejlesztés és a tanyák infrastrukturális korszerűsítése területén valósulnak majd meg. A támogatói okiratokat folyamatosan kapják meg a kedvezményezettek.

Az öntözési és a vízgazdálkodási ágazat fejlesztését egyaránt kiemelt fejlesztési területként kezeli az agrártárca. Annak érdekében, hogy minél nagyobb számú és értékű beruházás valósulhasson meg, a VP-ben két pályázati konstrukció is erre a célra fókuszál. „A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” című (VP2-4.1.4-16 kódszámú) és „Az öntözési közösségek együttműködésének támogatása” című (VP5-16.5.2-21 kódszámú) pályázati felhívások keretében korábban több szakaszban lehetett benyújtani támogatási kérelmeket.

A vízgazdálkodási beruházásokat támogató kiírás átfogóan biztosít fejlesztési forrást valamennyi, az öntözéshez kapcsolódó tevékenységhez, így többek között tározóterek, új vízkivételei művek kialakításához, új öntözőgépek és csővezetékek telepítéséhez és az elavult öntözőrendszerek elemeinek cseréjéhez, a csatornák kotrásához, karbantartásához szükséges gépek beszer-

zéséhez. Az öntözésfejlesztés a termelés biztonság fenntartásában, és a magas hozzáadott értékű növényi kultúrák termesztésében is meghatározó jelentőségű. Ezekre a célokra 2024 januárjában mintegy 6,5 milliárd forint támogatás odaítéléséről született döntés.

Az agrárkormányzat a rendelkezésre álló vízkészlet hatékonyabb felhasználását is szem előtt tartva ösztönzi a termelők öntözési közösségekbe szerveződését. A méretgazdaságos öntözési tevékenység lehetővé teszi a vízkészlet hatékonyabb felhasználását. Az ezt segítő második támogatási kiírás révén fejlesztési lehetőség nyílik a meglévő, közös érdekeltségű öntözőtelepek közös üzemeltetésére és az új öntözési beruházások előkészítésére. A fenti célok megvalósítására most tíz öntözési közösség részesült csaknem 750 millió forint támogatásban.

Az elmúlt években ugyancsak kiemelt figyelem irányult a vidéki településeken élők életminőségének javítására, a vidék népességmegtartó képességének erősítésére, így a tanyás térségek felzárkóztatására. A „Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései” című (VP6-7.2.1.4-17 kódszámú) pályázati felhívás keretében az év elején több mint 1 milliárd forint értékben születtek újabb támogatói döntések, segítve a szóban forgó célok megvalósítását lehetővé tevő fejlesztések megvalósítását.

2024-BEN FOLYAMATOSAN JELENNEK MEG AZ AGRÁRPÁLYÁZATOK

Az Agrárminisztérium összeállította a vidékfejlesztési támogatások 2024. évi pályázati menetrendjét, és már az idei év márciusában megkezdődött az új pályázati felhívások és támogatási jogcímek meghirdetése. Az első felhívás alapján az érintett gazdálkodók a Natura 2000 gyepterületek után vehetnek igénybe kompenzációs támogatást, a második kiírás pedig a mezőgazdasági biztosítások után járó díjtámogatás feltételeit tartalmazza. Ezt követően az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó konstrukciók közzétételére is sor került. Várhatóan 2024 tavaszán jelenhet meg a mezőgazdasági és az élelmiszeripari beruházások első pályázati csomagja, amely magába foglalja az élelmiszeripar, a takarmányipar, a kertészet és az állattartás beruházásait segítő felhívásokat. Nyárra készülhet el a generációváltást segítő felhívás, míg ősze várhatók a vidéki térség fejlesztését támogató különféle pályázati konstrukciók. Az év második felében lesz pályázható például a precíziós gazdálkodást, a terménytisztítás-szárítás technológiai megújulását segítő támogatás. A meghirdetett pályázatok egyaránt lehetőséget biztosítanak majd a mikro-, kis- és középvállalkozások, a nagygazdaságok, illetve az élelmiszer feldolgozó vállal-

kozások számára, hogy az elmúlt két év gazdasági-piaci változásaira reagálva termelésüket hatékonyabbá tegyék, hozzáadott értéküket növeljék, megalapozzák a fenntartható gazdálkodást, és megfeleljenek a zöld elvárásoknak.

A vidékfejlesztési célok megvalósításában az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kedvezményes kezességvállalásának – ahogy korábban – most is alapvető szerep jut majd. Az AVHGA kezességnyújtó tevékenysége jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a bankok aktívabb hitelezési tevékenységgel alapozzák meg a hazai élelmiszer-gazdaság és a vidék előrelépését. Az agrárium finanszírozási szempontból speciális megoldásokat követel, és a jelenlegi korszakváltás megköveteli a céltudatos tervezést és befektetést mind a kisebb családi gazdálkodóktól, mind pedig a nagyobb vállalkozásoktól. Önerőből kevesen tudnak jelentős beruházásokat megvalósítani, ezért is szükséges a finanszírozáshoz való hozzáférés megkönnyítése, amelyhez az AVHGA kezessége nagyban hozzájárul.

FELÉRTÉKELŐDIK A PRECÍZIÓS FEJLESZTÉSEK SZEREPE

A hazai gazdálkodók egyszerre szembesülnek a környezeti, a gazdasági és a piaci viszonyok változékonyságával és adott esetben kiszámíthatatlanságával. A versenyképesség megőrzéséhez, erősítéséhez tudatos gazdálkodásra van szükség. Felértékelődnek a megújulási képességek, az átgondolt és felelős vállalkozói döntések. A mezőgazdaságban egyszerre kell tekintettel lenni a termelési és a gazdasági kérdésekre, a klímaváltozáshoz alkalmazkodásra, és a fenntarthatósági szempontú szabályozásokra. Az egyre égetőbb jelentkező munkaerőhiány miatt a nagy élőmunka-igényű ágazatok technológiai fejlesztése - automatizálása, robotizálása - is sürgető feladat. A legkorszerűbb technológia alkalmazásával észszerűbbé válhat a különböző inputanyagok (például műtrágyák, növényvédőszer, energiahordozók) felhasználása, az okszerű művelés által javítható a talajok vízmegtartó képessége és kiküszöbölhető a talajminőség romlása. Olyan alkalmazkodási stratégiákra van szükség, amelyek valamennyi lehetséges alternatívával számolnak. Az adatalapú és a precíziós technológiákra támaszkodó mezőgazdálkodás valamennyi olyan gazdálkodó számára elkerülhetetlen, aki olyan terményekkel, áruval jelenik meg a piacon, amelyekre hatással van a nemzetközi verseny, az árak pedig a külső és a hazai piaci folyamatoktól is függenek.

Ezért a vidékfejlesztés területén 2024-ben meghirdetésre kerülő új, beruházási pályázati felhívások esetében a támogatást igénybe venni kívánó projektek általános értékelésekor azok digitális tartalmát és megalapozottságát várhatóan nagyobb hangsúllyal bírálják majd el az eddigiekhez képest. Ugyanakkor az is megkülönböztetett figyelmet kap, hogy minél kevesebb önkéntes, jövőbeni gazdálkodói vállalás döntsön egy-egy pályázati projekt értékelésekor, sokkal inkább objektív, mérhető, a meglévő adatbázisokban rendelkezésre álló dokumentumokkal igazolható eredmény számítson a bírálatkor. Az előreláthatólag 2024 őszén meghirdetésre kerülő új, a precíziós gazdálkodást segítő felhívás előkészítése során az Agrárminisztérium támaszkodni fog az eddigi pályázati tapasztalatokra, de változtatni is fog a 2021-ben meghirdetett „Mezőgazdaság digitális átállásához kapcsolódó precíziós fejlesztések támogatása” című (VP2-4.1.8-21 kódszámú) pályázati felhívás szakmai tartalmán. Az a cél, hogy olyan kiírás szülessen, amely rugalmasan alkalmazkodik a pályázói igényekhez és egyúttal hatékonyan szolgálja a mezőgazdasági üzemek digitális átállását.

**A LEGKORSZERŰBB TECHNOLÓGIA
ALKALMAZÁSÁVAL ÉSZSZERŰBBÉ VÁLHAT A
KÜLÖNBÖZŐ INPUTANYAGOK FELHASZNÁLÁSA.**

